Sumonyi Zoltán

Az elszabadult Gólem

Chełm városában egy csodarabbi
*igazi c*sodán gondolkodott:
„Földből vagy fából kéne faragni
egy emberformát, ami mozog.

Elég, ha mozdul lába, a karja,
elég, ha szolgál, ha úgy akarom.
Minek a lélek a durva agyagba?
Nem ember lesz az és nem is barom.”

Ment a folyóhoz sárért, agyagért,
meggyúrni az ostoba bábút.
Kissé feje-nagy, lapát a tenyér,
a láb suta, kürtő formájú.

„Igen, de lélek nélkül mozdul-e?
csak az Úr támaszt lehelettel.”
Emlékezett, hogy van két cédula
IGAZ és HALÁL szövegekkel.

És működött! Az IGAZ felirat
mozdítja a szörnyet! A másik
megmerevíti: megint csak agyag,
nem dübörög, nem hadonászik.

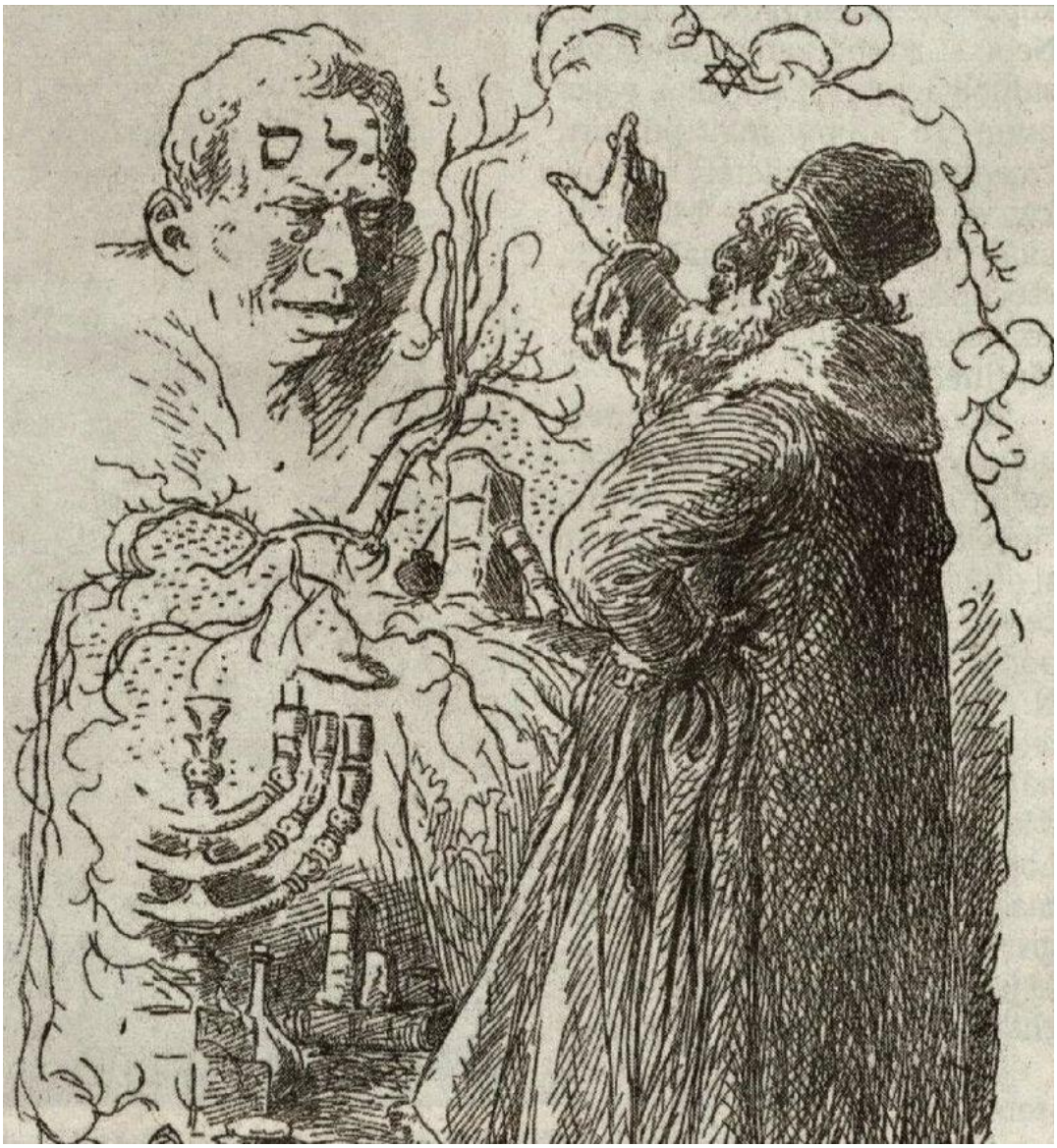
Hat napig áll, de ha eljön a szombat,
meggyújtja a gyertyát, vágja a fát.
Mindent ráhagy a gazda, köthet-oldhat,
csak túl sok a forgács, bárhova vág.

Egyre növekszik a gólem. A rabbi
már föl se éri a homlokát.
Retteg a hitközség: rakd ki, rakd ki,
ragaszd rá a HALÁL cédulát!

Csak hát hiába szép szó, parancs se
fékezi már a szörnyeteget.
Talán ha csellel: „Nyűtt csizmád kapd le,
itt van a szép új! Csak teneked!”

Hajlik a gólem, a gazda cseréli
HALÁL feliratra a cetlit.
Dől az agyagtömb! Nyomja, túl nem éli. –
A szörny betemette a rabbit.

2021. március 26.

„Új évezred felé”

„Mi kétezerben nem élünk, szegénykém,”

Jékely Zoltán, 1935

Ha kétezer-harminckettőben élnék,
– s még élhetnék, hisz Péter dédapám
kilencvenhármat élt! – e bús magyar nép:
onugor, kun, tatár, zsidó, cigány,
(s mi még? török, horvát és sváb, román)
akkor e „hivatásos bús” magyar nép
kilencvenéves vállamon zokog,
hogy minden fontos hivatalt a sárgák
oroznak el, az alig-magyarok,
akiknek apja csempész-cigarettát
árult még, s olcsó hamis konyakot;

– Mit szólsz, hogy sajtó, színház, mind e kézben,
s mi hallgatunk, mint kőbepólyált inkák?!
– Tovább lóbálja felettünk az égen
az idő a napot, e lassú ingát.

Bp. 1994 szept. 13.